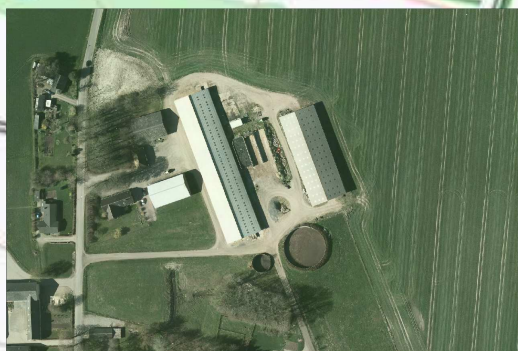

§ 11 stk. 3 Miljøgodkendelse

Juni 2015

§11 stk. 3 miljøgodkendelse af

Kvægbesætning på
Ronæsvej 1, 5580 Nørre Aaby
Dato for gyldighed: 25. juni 2015

Middelfart
KOMMUNE

Datablad

§ 11 stk. 3 miljøgodkendelse af kvægbesætning på Ronæsvej 1, 5580 Nørre Aaby

Dato for godkendelse: 25. juni 2015

CVR-nr. og P-nr.: 27531040/1010304756.

CHR-nr.: 19904

Ejendomsnr.: 4100015776

Matr.nr.: 4a

Ejerlav: Udby By, Udby

Adresse: Ronæsvej 1, 5580 Nørre Aaby

Ejer: Morten Espelund Pedersen

Telefon: 22132726

E-mail: mortenep@privat.dk

Konsulent: Max Jakobsen

Adresse: Dræby Fedvej 539, 5330 Munkebo

Telefon: 31340717

E-mail: mjb@maxjakobsen.eu

Tilsynsmyndighed: Middelfart Kommune

Adresse: Østergade 21, 5580 Nørre Aaby

Telefon: 8888 5500

E-mail: middelfart@middelfart.dk

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Middelfart Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 7. oktober 2014. Ansøgning med miljømæssige tilpasninger er indsendt den 9. marts 2015. Beregningsgrundlag i husdyrgodkendelse.dk er *Interface version 2.5*, uploadet 25. september 2014, *FarmN version 4.0* – Beregningsmotor: 2.2.

Indholdsfortegnelse

.....	1
§ 11 STK. 3 MILJØGODKENDELSE AF KVÆGBEDRIFT PÅ RONÆSVEJ 1, 5580 NØRRE AABY.....	3
LÆSEVEJLEDNING.....	3
IKKE-TEKNISK RESUMÉ.....	3
MIDDELFART KOMMUNES AFGØRELSE.....	4
KLAGEVEJLEDNING.....	4
REVURDERING.....	5
VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN.....	5
<i>Indretning og årsproduktion</i>	6
<i>Stalldrif</i>	6
<i>Miljøtiltag, markdrift</i>	6
<i>Støj</i>	7
<i>Skadedyr</i>	8
<i>Dokumentation og egenkontrol</i>	8
<i>Virksomhedens ophør</i>	8
ANDRE MILJØREGLER OG BESTEMMELSER.....	9
OFFENTLIGGØRELSE.....	9
KOPI TIL.....	9
MILJØVURDERING.....	10
INDLEDNING.....	10
<i>Ansøgning</i>	10
OFFENTLIG HØRING.....	10
STALDANLÆG OG DRIFT.....	11
<i>Staldanlæggets indretning og management</i>	11
<i>BAT-emissionsgrænseværdier og det generelle ammoniakkrav</i>	11
<i>Produktion og opbevaring af husdyrgødning</i>	12
<i>Lugt</i>	12
<i>Foder</i>	13
<i>Transport</i>	13
<i>Fast affald</i>	14
<i>Olie og kemikalier, opbevaring og affald</i>	14
<i>Påfyldning og rengøring af marksprøjte</i>	15
<i>Energiforbrug og energibesparende foranstaltninger</i>	15
<i>Vandforbrug og vandbesparende foranstaltninger</i>	15
<i>Støv, støj og lys</i>	16
<i>Spildevand</i>	16
<i>Døde dyr</i>	16
<i>Skadedyr</i>	16
PRODUKTION OG UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING.....	17
<i>Bedriftens arealer</i>	17
<i>Aftale om tilførsel af husdyrgødning</i>	17
<i>Affaldsprodukter på udbringningsarealer</i>	17
<i>Nitratfølsomme overfladevande</i>	18
<i>Nitratfølsomt grundvand</i>	19
<i>Fosfor</i>	20
<i>Vandløb</i>	20
PRODUKTIONENS PÅVIRKNING PÅ VAND- OG NATUROMRÅDER.....	21
<i>Produktionens påvirkning af naturtyper og arter med ammoniak</i>	21
SAMLET VURDERING AF BAT (BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK).....	22
<i>Fravalg af BAT-teknologier</i>	22

EGENKONTROL	23
UHELD OG RISICI	23
VIRKSOMHEDENS OPHØR	23
0-ALTERNATIVET	23
LITTERATUR.....	24
<i>Bilag 1: Oversigt over anlægget.....</i>	<i>25</i>
<i>Bilag 2: Oversigt over produktionens udbringningsarealer og afvandingsoplande.....</i>	<i>1</i>
.....	<i>1</i>
<i>Bilag 3: Naturområder nær produktionen. 1: Overdrev, 2: Strandeng, 3: Mose, Skraivering: Habitatområde Lillebælt.....</i>	<i>1</i>
.....	<i>1</i>
<i>Bilag 4: Arealer beliggende i indsatsområde med hensyn til nitrat og nitratfølsomt indvindingsområde.....</i>	<i>1</i>
<i>Bilag 5 Udbringningsarealer hvor der skal anvendes nedfældning ved udbringning af flydende husdyrgødning såfremt der udbringes ikke-forsuret gylle på arealerne.</i>	<i>2</i>

§ 11 stk. 3 miljøgodkendelse af kvægbedrift på Ronæsvej 1, 5580 Nørre Aaby

Læsevejledning

Miljøgodkendelsen omfatter *Vilkår for miljøgodkendelsen* og *Miljøvurdering*. Der indledes med et *Ikke-teknisk resumé*, der er en kortfattet beskrivelse af produktionen. Herefter følger *Vilkår for miljøgodkendelsen*, hvoraf fremgår særlige vilkår vedrørende produktionens indretning og drift, der adskiller sig fra de generelle regler for husdyrbrug og drift af landbrugsejendomme. Endelig følger *Miljøvurdering*, der er en beskrivelse af produktionen og baggrunden for de enkelte vilkår.

Ikke-teknisk resumé

Middelfart Kommune har fra Max Jakobsen Miljørådgivning modtaget ansøgning om ændring af kvægbesætningen på Ronæsvej 1, 5580 Nørre Aaby, matr.nr. 4a Udby By, Udby.

I forbindelse med opdeling af Espe-Holm Landbrug I/S beliggende på adresserne Ronæsvej 1 og Ronæsvej 6 gennemføres to tillæg til miljøgodkendelsen fra september 2009, således at dyreholdet fremover primært drives under cvr-nr. 33298234 tilhørende Niels Ulrik Andersen, Ronæsvej 6 og markdriften samt en mindre del af dyreholdet drives under cvr-nr. 27531040 tilhørende Morten Espelund Pedersen, Ronæsvej 1.

Produktionen ønskes med tillægget til miljøgodkendelse ændret således, at husdyrbruget på ejendommen Ronæsvej 1 får en selvstændig miljøgodkendelse. Der sker ikke bygningsmæssige ændringer eller ændringer i husdyrholdet på ejendommen, som fremover uændret er 304 jersey årsopdræt (6-25 mdr.) i alt 108,6 DE. Der tilføjes 72 ha ekstra udbringningsarealer, hvorpå der tilføres gødning fra Ronæsvej 1, Ronæsvej 6 samt to andre husdyrbrug, så den samme mængde gødning som godkendt i 2009 fremover udbringes på 511 ha mod tidligere 439 ha. Der skal i vurderingen af ansøgningen om miljøgodkendelse foretages en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden 1. januar 2007 på husdyrbruget, dog højst over en 8-årig periode.

Bedriftens anlæg til opbevaring af flydende husdyrgødning udgøres af eksisterende gyllebeholder på 1.000 m³ på Ronæsvej 1.

Miljøgodkendelsen omfatter foruden staldanlægget også alle dyrkningsarealer tilknyttet CVR-nr. 27531040. Der er 511 hektar udbringningsarealer.

Det vurderes, at naboerne til produktionen vil opleve uændrede lugtgener som følge af ændringen af produktionen og den ansøgte produktion lever op til husdyrgodkendelseslovens krav med hensyn til lugtgener ved nabobeboelser.

Den ansøgte produktion lever op til husdyrgodkendelseslovens krav om begrænsning af ammoniakfordampningen og krav om anvendelse af bedst tilgængelige teknik (BAT).

Den ansøgte produktion vil uden særlige tiltag til at begrænse kvælstofudvaskningen medføre en forøget belastning af sårbare vandområder indenfor det internationale naturbeskyttelsesområde "Lillebælt" (habitatområde).

Der er i miljøgodkendelsen stillet krav til begrænsning af kvælstofudvaskningen fra bedriftens arealer. Kravene sikrer, at udvaskningen til kvælstoffølsomme vandområder indenfor habitatområde ikke overstiger den udvaskning, der ville være fra arealerne med en tilførsel af husdyrgødning svarende til 1 DE/ha.

Desuden er der stillet vilkår om begrænsning af nitratudvaskningen fra udbringningsarealer der ligger i indsatsområde med hensyn til nitrat.

Den ansøgte produktion vil uden særlige tiltag til at begrænse kvælstofudvaskningen medføre en forøget belastning af grundvand indenfor nitratfølsomt indvindingsområde samt af sårbare vandområder indenfor det internationale naturbeskyttelsesområde "Lillebælt" (habitatområde).

Produktionen lever således op til husdyrgodkendelseslovens og habitatdirektivets krav om at begrænse kvælstof- og fosforbelastningen af sårbare vandområder indenfor habitatområde, samt til husdyrgodkendelseslovens krav om beskyttelse af grundvand, der skal kunne anvendes som drikkevand.

Ansøger har udarbejdet en beredskabsplan, så de ansvarlige for produktionen er forberedt på at håndtere eventuelle uheld på en måde, der minimerer risikoen for miljøbelastning.

Samlet set vurderer Middelfart Kommune, at den ansøgte udvidelse af produktionen kan gennemføres uden væsentlig påvirkning af miljøet.

Middelfart Kommunes afgørelse

Med hjemmel i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug¹ (husdyrgodkendelsesloven) meddeler Middelfart Kommune hermed miljøgodkendelse efter § 11 stk. 3 produktionen på Ronæsvej 1, 5580 Nørre Aaby. Der godkendes 304 jersey årsopdræt (6-25 mdr.) svarende til 108,6 dyreenheder (DE) samt 511 ha udbringningsarealer tilhørende ejendommen.

Godkendelsen omfatter eksisterende staldanlæg med tilhørende gyllebeholdere. Desuden omfatter miljøgodkendelsen dyrkningsarealerne tilhørende Ronæsvej 1.

Godkendelsen meddeles under forudsætning af, at gældende regler på området samt nedenstående vilkår overholdes. Baggrunden for de enkelte vilkår fremgår af Miljøvurderingen. Forudsætningerne for miljøgodkendelsen er de oplysninger der er givet i ansøgningsmaterialet, jf. ansøgning fra Miljøstyrelsens IT-ansøgningssystem, www.husdyrgodkendelse.dk, skemanummer 68864 med tilhørende bilag samt øvrigt materiale indsendt af ansøger eller ansøgers konsulent.

Hvis godkendelsen ikke udnyttes helt eller delvist i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år, jævnfør § 33 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Klagevejledning

Enhver med en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald samt en række foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, kan inden 4 uger fra offentliggørelse klage til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Klage indgives via Klageportalen, som

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

tilgås via link på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges på www.borger.dk eller www.virk.dk, på normal vis, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Der skal betales et gebyr på kr. 500 ved indgivelse af klage. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis en klager ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal klager sende en begrundet anmodning til kommunen, der har truffet afgørelse i sagen. Kommunen videresender anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen om fritagelse kan imødekommes.

Klagen skal være indgivet via Klageportalen senest ved klagefristens udløb den 23. juli 2015 kl. 23.59.

En klage over godkendelsen har ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmålet være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt (jævnfør § 90 i husdyrgodkendelsesloven).

Revurdering

Virksomhedens miljøgodkendelse skal jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug² regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt, at foretage den første revurdering i 2023.

Dog skal vilkår 6-8 tages op til revurdering 8 år efter miljøgodkendelsen i 2009, dvs. efter den 9. september 2017.

Vilkår for miljøgodkendelsen

Godkendelsen indeholder en række vilkår for virksomhedens drift, indretning og kontrol. Vilkårene er stillet på baggrund af en miljøvurdering af virksomhedens forureningsmæssige forhold. Vilkårene skal sikre, at belastningen af følsomme naturtyper og vandområder begrænses, samt at der er taget hensyn til omkringboende.

Staldanlægget med tilhørende foderopbevaringsfaciliteter, gyllebeholdere m.v. samt udbringningsarealer skal drives i overensstemmelse med nedenstående vilkår og som beskrevet i miljøvurderingen.

² Bekendtgørelse nr. 1283 af 8. december 2014 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

Indretning og årsproduktion

1. Dyreholdet på ejendommen må maksimalt udgøre 304 jerseyårsopdræt (6-25 mdr.) 108,6 DE regnet efter gældende husdyrgødningsbekendtgørelse.

Stalldrifft

2. Den samlede ammoniakfordampning fra stald og lager må ikke overstige 797 kg kvælstof/år, beregnet i IT-ansøgningssystemet. Dette sikres ved overholdelse af vilkår om dyreholdets størrelse og sammensætning og ved at udbringe mindst 85% af dybstrøelsen direkte.

Miljøtiltag, markdrifft

3. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer (som de fremgår af bilag 2) svarende til 586 DE husdyrgødning fra kvæg og 108 DE svinegylle pr. planår (1/8-31/7). DE-beregning i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens³ bilag 1, afsnit H. Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning.

Vilkår 3 er overført uændret fra § 12 miljøgodkendelse af 9. september 2009. Vilkårets retsbeskyttelse udløber 9. september 2017.

4. Der skal på bedriftens udbringningsarealer, inden for indsatsområde med hensyn til nitrat (mark 24-0, 25-0, 27-0, 28-0 og 29-0, bilag 4) være efterafgrøder i mindst 4,8 hektar udover de til en hver tid gældende generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge samme regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.

Vilkår 4 er overført uændret fra § 12 miljøgodkendelse af 9. september 2009. Vilkårets retsbeskyttelse udløber 9. september 2017.

5. Kvælstofudvaskningen fra bedriftens udbringningsarealer i oplandene Gamborg Fjord, Føns Vig og Tybrind Vig, der er omfattet af det internationale naturbeskyttelsesområde "Lillebælt" (se bilag 2), må ikke overstige den udvaskning, der ville være fra arealerne med en tilførsel af husdyrgødning svarende til hhv. 0,85 DE/ha i nitratklasse 3, 1,11 De/ha i nitratklasse 2, 1,45 DE/ha i nitratklasse 1 og 1,7 i nitratklasse 0.

Vilkåret overholdes ved anvendelse af et af følgende alternative tiltag:

1. Kvælstofkvoten reduceres med 15,75 % i forhold til gældende gødningsnorm.
2. Der etableres efterafgrøder på ekstra 82,8 ha af bedriftens areal udover det generelle krav om efterafgrøder.

Vilkår 5 er overført uændret fra § 12 miljøgodkendelse af 9. september 2009. Vilkårets retsbeskyttelse udløber 9. september 2017.

6. Hvis kvælstofudvaskningen reduceres ved hjælp af øget areal med efterafgrøde gælder samme regler for artsvalg, etableringstidspunkt, nedmuldningstidspunkt m.m. som for

³ Bekendtgørelse nr. 853 af 30. juni 2014 om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

areal med efterafgrøder efter de generelle regler. Kvælstofkvoten skal det efterfølgende år reduceres i forhold til gældende gødningsnorm med samme mængde kvælstof som gælder for efterafgrøder efter de generelle regler. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.

7. Husdyrgødning, der ikke er forsuret, og som udbringes i en zone nærmere end 50 meter fra kvælstoffølsomme naturområder skal nedfældes eller udbringes med slæbeslanger og nedpløjes inden for en time efter udbringning. Det gælder arealerne 13-0, 14-0, 15-0, 16-0, 17-0, 18-0, 19-0, 19-1, 20-0, 20-1, 32-5, 32-6, 34-0, 39-0 og 40-0 59-0 (bilag 5).

Vilkår 7 er overført uændret fra § 12 miljøgodkendelse af 9. september 2009. Vilkårets retsbeskyttelse udløber 9. september 2017.

8. Der må ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. slam, uden forudgående anmeldelse til Middelfart Kommune. Kommunen vil derpå vurdere, om tilførslen kan gennemføres inden for rammerne af denne godkendelse. Tilførsel må ikke ske før kommunen har accepteret den pågældende tilførsel.

Lugt

9. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at produktionen giver anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende skal der iværksættes tiltag til begrænsning af lugt fra produktionen. Tiltagene skal godkendes af Middelfart Kommune.
10. Hvis kommunen vurderer det nødvendigt, kan kommunen maksimalt en gang årligt kræve, at virksomheden for egen regning får foretaget måling af lugtudledningen med tilhørende beregning af lugtbelastningen i nærmest byzone/sommerhusareal (campingpladsen). Målemetoden skal være autoriseret af Miljøstyrelsen. Følgende genekriterier for lugt skal som udgangspunkt overholdes:

Beboelsesområder	Genekriterier (odour units)
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	5 OU _E /m ³
Samlet bebyggelse i landzone ifølge definitionen fastsat i bekendtgørelse om erhvervsrådsområdet i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende	7 OU _E /m ³
Etablering, udvidelse eller ændring ved enkeltboliger	15 OU _E /m ³

Støj

11. Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau, målt i dB (A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse, må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante korrigerede støjniveau i dB (A). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

12. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, kan der maksimalt en gang årligt kræves, at virksomheden for egen regning dokumenterer, at vilkår nr. 11 er overholdt.

Lys

13. Udvendig belysning på bygningerne skal afskærmes således at lyskeglen kun vender nedad.

Skadedyr

14. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitets Institut for Agroøkologi (tidligere Statens Skadedyrslaboratorium).

Dokumentation og egenkontrol

15. Der skal foreligge dokumentation for produktionens omfang i form af produktionsrapporter og/eller bilag fra lovpligtig husdyrindberetning. Ejeren af bedriften skal kontrollere, at produktionen ikke overstiger den tilladte produktion jævnfør vilkår 1.
16. Der skal foreligge dokumentation for sædskifte, areal med efterafgrøder og tilførte gødningsmængder i form af kopi af indsendte gødningsregnskaber og markplaner. Ejeren af bedriften skal årligt udarbejde en redegørelse for, at der er gennemført tiltag i markdriften, således at vilkår 3 - 5 overholdes.

Virksomhedens ophør

17. Ved virksomhedens ophør skal der i samarbejde med tilsynsmyndigheden udarbejdes en afviklingsplan.

Andre miljøregler og bestemmelser

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selv om disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse. Enhver ændring skal desuden anmeldes/ansøges om i kommunen.

I øvrigt henvises til, at virksomheden er omfattet af en række andre miljøregler, bl.a.:

Affaldsbekendtgørelsen.

Kommunens regulativ for farligt affald, herunder krav om, at farligt affald til enhver tid transporteres/bortskaffes og håndteres i overensstemmelse med retningslinierne beskrevet i det gældende regulativ.

Kommunens regulativ for erhvervsaffald, herunder regler for håndtering og sortering samt pligten til at benytte en affaldstransportør, der er registreret ved kommunen.

Miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, herunder f.eks. pligten til at afværge og forebygge følger af uheld eller driftsforstyrrelser, der medfører væsentlig forurening samt pligten til at informere kommunen herom.

Virksomheden er omfattet af § 39 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Efter denne paragraf kan tilsynsmyndigheden påbyde, at forureningen skal nedbringes, herunder påbud om, at der skal gennemføres afhjælpende foranstaltninger, hvis virksomhedens drift medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening.

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres på Middelfart Kommunes hjemmeside den 25. juni 2015.

Kopi til

Max Jakobsen Miljørådgivning, mjb@maxjakobsen.eu
Danmarks Naturfredningsforening, dnmiddelfart-sager@dn.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
DOF, middelfart@dof.dk
Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, frodethorhauge@stofanet.dk
Friluftsrådet, Fyn Nord, fynnord@friluftsradet.dk

Miljøvurdering

Indledning

Etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug større end 75 dyreenheder skal godkendes efter lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug⁴ (husdyrgodkendelsesloven).

I det følgende vurderes, om husdyrbruget på adressen Ronæsvej 1, 5580 Nørre Aaby efter gennemførelse af den ansøgte ændring lever op til de i loven fastsatte niveauer vedrørende:

- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- Beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand, og natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som international naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart overfor næringsstoffer
- Begrænsning af mulige nabogener (lugt-, støj-, flue-, og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- Hensynet til de landskabelige værdier

Alle beregninger er foretaget i regneværktøjer tilgængelige på Miljøstyrelsens ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk.

Ansøgning

Max Jakobsen Miljørådgivning har på ansøgers vegne den 7. oktober 2014 via Miljøstyrelsens ansøgningssystem ansøgt om § 12 stk. 3 – miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på Ronæsvej 1, 5580 Nørre Aaby. Ansøger ønsker at Espe-Holm Landbrug I/S, driftsfællesskab mellem Ronæsvej 1 og Ronæsvej 6, opsplittes ved at der gennemføres to tillæg til miljøgodkendelsen fra september 2009. Dyreholdet drives fremover primært under cvr-nr. 33298234 tilhørende Niels Ulrik Andersen, Ronæsvej 6 og markdriften samt en mindre del af dyreholdet drives under cvr-nr. 27531040 tilhørende Morten Espelund Pedersen, Ronæsvej 1.

Der foretages ikke bygningsmæssige ændringer eller udvidelse af husdyrbruget i forbindelse tillæggene til miljøgodkendelsen fra 2009.

Offentlig høring

Forslag til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i perioden fra torsdag den 28. maj til torsdag den 18. juni 2015.

Kommunen har ikke modtaget hørings svar i forbindelse med høringsperioden.

⁴ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Staldanlæg og drift

Staldanlæggets indretning og management

Anlæggets indretning fremgår af bilag 1 og omfatter kviestald indrettet med dybstrøelse og lang ædeplads med fast gulv. For denne staldtype udgør kvælstofindholdet i gyllen 40 % af den samlede mængde kvælstof pr. dyr.

Det er i ansøgningen oplyst, at driften bl.a. indebærer, at de gældende regler for foder og fødevarer efterleves gennem branchekoden "vejledning om god produktionspraksis i primærproduktionen". Derved sikres, at produkterne produceres under forhold der ikke er til fare for miljøet samt menneskers og dyrs sundhed. Derudover indebærer driften udarbejdelse af mark- og gødningsplaner med efterfølgende gødningsregnskab, udarbejdelse af sprøjteplan, som følges op med markbesøg af konsulent gennem vækstsæsonen med henblik på aktuell behovsbaseret sprøjtning, udbringning af husdyrgødning på optimale tidspunkter i forhold til næringsstofudnyttelse og hensynet til naboer.

BAT-emissionsgrænseværdier og det generelle ammoniakkrav

Der er ved beregning af emissionsgrænseværdier til overholdelse af husdyrgodkendelseslovens krav om anvendelse af BAT taget udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledning:

"Fastlæggelse af BAT – emissionsgrænseværdier for konventionel produktion af svin og malkekvæg udenfor gyllesystemer - Supplement til vejledende emissionsgrænseværdier for svin og kvæg i gyllesystemer" fra 6. februar 2012.

For dybstrøelse, hvor der ikke er mulighed for tiltag til begrænsning af ammoniakfordampningen, sættes BAT til den faktiske ammoniakfordampning for stalde med dybstrøelse.

Beregning af BAT-niveau for maksimal ammoniakfordampning fra besætningen:

Kvier 6-25 mdr., dybstrøelse:

304 årsopdræt x 2,62 kg N/årsopdræt = 796,5 kg N/år

For overholdelse af det generelle ammoniakkrav må ammoniakfordampningen ikke overstige 890 kg kvælstof/år og BAT-emissionskravet er jf. ovenstående beregnet til 796,5 kg kvælstof/år

Ammoniakemissionen fra den ansøgte produktion er beregnet til 793 kg N/år.

Generelt ammoniakkrav og BAT-emissionskrav er i den ansøgte produktion overholdt ved foderoptimering og direkte udbringning af mindst 85 % af den producerede dybstrøelse.

På baggrund af ovenstående oplysninger vurderer Middelfart Kommune, at den ansøgte produktion vil leve op til krav om BAT hvad angår staldindretning og management.

Produktion og opbevaring af husdyrgødning

I henhold til Landbrugets Byggeblad nr. 95.03-03 er den beregnede mængde af produceret husdyrgødning:

	Produceret mængde gylle (ton)	Produceret mængde dybstrøelse (ton)
Totalt 304 årsopdræt 6-25 mdr.	638	1006

Overfladevand fra ca. 800 m² løber i gylletank. Der indgår herfra 560 m³ i opbevaringskapacitetsberegningerne. Samlet gødningsproduktion inklusiv vand fra befæstede arealer, der opsamles i gyllebeholder er derfor 1.198 ton (=m³).

Med eksisterende gyllebeholder på 2.300 m³, hvoraf 1.300 m³ lejes ud til Ronæsvej 6 er der opbevaringskapacitet på i alt 1.000 m³. Der er således ca. 10 måneders opbevaringskapacitet. Tilstrækkelig opbevaringskapacitet (9 måneder) svarer til 900 m³.

I henhold til gældende lovgivning etableres der flydelag på gyllebeholderne ligesom der føres logbøger over flydelagene. Herved sikres en løbende kontrol af at kravene til flydelag overholdes.

Der er ingen fastmonterede pumper på gyllebeholderne. Gyllen pumpes fra stald til gyllebeholder med traktorpumpe. Fra tank til gyllevogn pumpes med traktordreven læssekran (sugepumpe).

Al dybstrøelse udbringes fra stald til direkte nedpløjning i mark.

Middelfart Kommune vurderer, at opbevaring og opbevaringskapacitet lever op til kravene i bekendtgørelse nr. 853 af 30. juni 2014 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Kommunen vurderer, at opbevaringen af husdyrgødningen lever op til krav om BAT. Der vurderes ikke at være proportionalitet mellem udgifter og den miljøeffekt der ville være ved at etablere fast overdækning på de eksisterende gyllebeholdere.

Lugt

Middelfart Kommune har vurderet, at campingpladser skal sidestilles med sommerhusområder, hvad angår vurdering af lugtgener fra husdyrproduktion. Dette begrundes i, at det for begge typer områder gælder, at det er rekreativt område, hvor folk tager ophold af kortere eller længere varighed, og derfor vil være påvirket af de lugtgener som en husdyrproduktion kan medføre. Desuden er det praksis, at myndighederne sidestiller områderne hvad angår støj.

I det konkrete projekt betyder dette, at campingpladsen på Ronæsvej 10 i ansøgningsssystemet skal angives som værende nærmeste sommerhusområde/byzone, og at der derfor kan accepteres færre lugtgener (5 OU_E/m³) end hvis campingpladsen skulle angives som nærmeste enkeltbolig (15 OU_E/m³). Af beregningerne fremgår, at der ikke vil være lugtgener ved campingpladsen, som kan henføres til produktionen på Ronæsvej 1. Afstand fra nærmeste staldafsnit til campingpladsen er ca. 220 meter.

I forhold til miljøgodkendelsen fra 2009 sker der ikke ændringer i lugtgenerne fra anlægget samlet set, og produktionen kan derfor godkendes.

Genekriterierne er overholdt hvad angår enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone/sommerhusområde.

Ronæsvej 6 er eneste andet husdyrbrug med over 75 DE, som medfører lugtgener i samme punkt i forhold til enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone. Ronæsvej 1 er del af driftsfællesskabet, som i denne miljøgodkendelse splittes op, og der sker heller ikke ændringer på denne adresse, som ændrer på lugtbelastningen.

For at sikre de omkringboende mod væsentlige lugtgener er der stillet vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, kan det kræves at virksomheden for egen regning får foretaget måling af lugtudledningen med tilhørende beregning af lugtbelastningen (vilkår 9 og 10). I forbindelse med omrøring og udbringning af gylle kan der opstå lugtgener af kortere varighed.

Med de stillede vilkår vurderer Middelfart Kommune, at den ansøgte produktion ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende.

Foder

Placering af foder- og ensilageoplag fremgår af bilag 1.

Det er oplyst, at de gældende regler for foder og fødevarer efterleves gennem branchekoden "Vejledning om god produktionspraksis i primærproduktionen". Derved sikres, at produkterne produceres under forhold der ikke er til fare for miljøet samt menneskers og dyrs sundhed.

Der udarbejdes foderplan af konsulent, som til stadighed søger at tilgodese produktionshensynet i forhold til miljøbelastningen. Herved sikres, at dyrene fodres efter behov og at der således ikke sker en overskudsfodring.

Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.

Middelfart Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at bedriften lever om til krav om BAT hvad angår foder.

Transport

Der forekommer primært transport i forbindelse med levering af foder og i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Derudover er der almindelig landbrugskørsel i forbindelse med markbruget (bl.a. grovfodertransport).

Al transport af husdyrgødning foretages med traktor og vogn, og transporterne planlægges efter at være til minimal gene for omgivelserne og trafik. Det tilstræbes, ikke at udbringe husdyrgødning op til og på helligdage af hensyn til nærliggende campingplads og naboer ligesom det tilstræbes at udbringningen af husdyrgødning sker i dagtimerne.

I nedenstående tabel er angivet det forventede antal transporter for fuld produktion ved jævn drift.

Transporttype	Tidspunkt	Hyppighed	
Lastbil:			
Løsvarer/sækkevarer	20	Dagtimerne	Ca. 3 gange pr. måned
Brændstof	20	Dagtimerne	Ca. 2 gange pr. måned
Traktor:			
Dybstrøelse	60	Kl. 5 - 20	Februar - nov
Gylle	100	Kl. 5 - 20	Februar - okt
Grovfoder (majs)	50	Kl. 5 - 20	Sept.-okt. (ca. 3 dage)
Grovfoder (græs)	20	Kl. 5 - 20	Maj-sept. (ca. 4 dage)

Når der udvises hensyn i forbindelse med transport til og fra ejendommen – særligt i forbindelse med høst af afgrøder og udbringning af husdyrgødning – vurderes produktionen ikke at give anledning til væsentlige gener. Middelfart Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at skærpe kravene til transport i form af yderligere vilkår.

Fast affald

Alt brændbart affald opbevares i containere og afhentes 12 gange årligt. I alt ca. 3 tons pr. gang.

Jern- og metalaffald bortskaffes via jernhandler efter behov, ca. 1 gang/år.

Erhvervsaffald reguleres efter bek. nr. 1309 af 18. december 2012 om affald samt af kommunens til enhver tid gældende affaldsregulativ.

Afskaffelse af affaldet som oplyst vurderes at leve op til reglerne i affaldsregulativet og Middelfart Kommune vurderer derfor, at der ikke skal stilles vilkår til håndtering af affald.

Olie og kemikalier, opbevaring og affald

Dieselolie opbevares i 2.400 liter typegodkendt tank i maskinhus.

Spildolien opbevares i olietønder som står på spildbakke. Spildolien afhentes efter behov via DLG.

Pesticider opbevares i ældre staldbygning i aflåst rum som er uden afløb. Tom emballage fra pesticider håndteres efter anvisningerne på etiket.

Der håndteres begrænset mængde veterinære lægemidler efter aftale med dyrlæge. De opbevares forsvarligt i stald, og eventuelle rester returneres til dyrlægen. Emballage bortskaffes efter anvisning på etiketten, primært via dagrenovationen.

Opbevaring af olie reguleres efter bekendtgørelse nr. 1321 af 21. december 2011 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines. Middelfart Kommune vurderer, på baggrund af de indsendte oplysninger, at opbevaring af olie lever op til kravene i bekendtgørelsen.

Spildolie hører til kategorien farligt affald, og opbevaringen af spildolie reguleres efter kommunens til enhver tid gældende affaldsregulativ. På baggrund af de indsendte oplysninger vurderer Middelfart Kommune, at opbevaring af spildolie på ejendommen lever op til kravene i regulativet.

Påfyldning og rengøring af marksprøjte

Som en del af det at praktisere "godt landmandsskab" er det oplyst, at der vil blive udarbejdet sprøjteplan, som følges op med markbesøg af konsulent i løbet af vækstsæsonen med henblik på aktuell behovsbaseret sprøjtning.

Påfyldning og rengøring af marksprøjte foregår på befæstet areal med afløb til gyllebeholder.

Påfyldning og rengøring af marksprøjte skal følge bestemmelserne i bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler⁵.

Middelfart Kommune vurderer, at påfyldning og rengøring af marksprøjte lever op til gældende regler.

Energiforbrug og energibesparende foranstaltninger

Elforbrug:

Før: 15.000 kWh

Efter (anslået): 15.000 kWh

Elforbruget er en del lavere end i tidligere miljøgodkendelse (280.000 kWh) pga. opsplitning af husdyrbruget fra Ronæsvej 6. Der sker dog ikke ændringer i det reelle elforbrug.

Dieselolie:

Før: 72.000 liter

Efter (anslået): 72.000 liter

Der er i forbindelse med miljøgodkendelsen fra 2009 inddraget energikonsulent i vurderingen af ejendommens energiforbrug. Middelfart Kommune vurderer, at det derved er sikret, at der leves op til kravet om BAT.

Vandforbrug og vandbesparende foranstaltninger

Vandforbrug i alt:

Før: 2.000 m³

Efter: 2.000 m³

Vandforbruget er også en del lavere end i tidligere miljøgodkendelse (12.700 m³) pga. opsplitning af husdyrbruget fra Ronæsvej 6. Der sker dog ikke ændringer i det reelle forbrug.

Vandforbruget registreres og gennem dagligt tilsyn observeres eventuelle hændelser, der forårsager vandspild. Eventuelle lækager identificeres og reparationer udføres hurtigst muligt.

Med de angivne foranstaltninger til sikring af at vandforbruget begrænses til et minimum, vurderer Middelfart Kommune, at den ansøgte produktion lever op til kravet om BAT hvad angår vandforbrug.

⁵ Bekendtgørelse nr. 1355 af 14. december 2012 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.

Støv, støj og lys

Der vurderes ikke at forekomme støvkilder fra produktionen, da den eneste støvkilde vil være strøning af halm. Dette foregår en gang dagligt. Ejendommen er vindmæssigt placeret hensigtsmæssigt i forhold til naboer og campingplads.

Støj vil forekomme i forbindelse med aflæsning af foder, foderblanding samt trafikstøj i forbindelse med transport af husdyrgødning, majsensilering og grovfoder.

Middelfart Kommune vurderer, at de generelle regler vedrørende støj er tilstrækkelige, og vilkåret om støj er derfor baseret på Miljøstyrelsens anbefalede niveau. Der er dog tillige stillet vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, kan der maksimalt en gang årligt kræves, at virksomheden for egen regning dokumenterer, at støjbidraget ikke overskrider niveauet i de generelle regler (vilkår 11 og 12).

Udendørs vil der være censorstyret belysning i forbindelse med driftsbygningerne af hensyn til mandskabstrafik til stald.

Middelfart Kommune vurderer, at det, af hensyn til naboer, er nødvendigt at stille vilkår om, at udvendig belysning på kostalden skal afskærmes således at lyskilden kun vender nedad (vilkår 13).

Spildevand

Der vil ikke være sanitært spildevand fra de stalden.

Udledning af spildevand i det åbne land reguleres i henhold til kapitel 4 og 5 i lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010 om lov om miljøbeskyttelse samt bekendtgørelse nr. 1448 af 11. december 2007 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4.

Døde dyr

Der opbevares ikke døde dyr på ejendommen.

Skadedyr

I produktionen lægges der vægt på hurtig og effektiv bekæmpelse af skadedyr ved konstatering af deres tilstedeværelse. Skadedyrs tilstedeværelse forebygges gennem daglig oprydning af foderrester m.m.

Bekæmpelse af skadedyr reguleres efter bekendtgørelse nr. 696 af 26. juni 2012 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter samt af Fødevarerlovens regler om behandling og salg af fødevarer. Middelfart Kommune vurderer dog, at der skal stilles vilkår om fluebekæmpelse (vilkår 11).

Produktion og udbringning af husdyrgødning

Mængden af husdyrgødning der udbringes fra produktionen ændres ikke i forhold til miljøgodkendelse af september 2009. I ansøgningen er der tilføjet udbringningsarealer, så den samme mængde husdyrgødning fremover udbringes på 511 ha mod tidligere 439 ha. Der er en relativ reduktion i antallet af ha der ligger i oplande til sårbare vandområder med stigende husdyrtryk og ingen af de nye arealer ligger i nitratfølsomme indvindingsområder.

Da mængden af husdyrgødning udbragt på bedriftens arealer er uændret, og da andelen af bedriftens arealer i oplande til sårbare vandområder og i nitratfølsomme indvindingsområder ikke forøges, vurderer Middelfart Kommune, at den 8 års retsbeskyttelse på miljøgodkendelsen fra 2009 er gældende for så vidt angår vilkår vedrørende bedriftens udbringningsarealer. Disse vilkår overføres derfor uændret til denne godkendelse.

Bedriftens arealer

Miljøgodkendelsen omfatter i alt 511 hektar udbringningsarealer, hvoraf 185 hektar er eget areal og de resterende 326 hektar er forpagtet areal. Produktionens udbringningsarealer fremgår af bilag 2.

Af ansøgningsskemaet fremgår, at der er valgt et K2 sædskifte på størstedelen af arealerne mens der på nogle få arealer er valgt et K13 sædskifte. Et K2 sædskifte består af 42 % vårkorn, 8 % lovpligtige efterafgrøder, 15 % vinterkorn, 20 % kløvergræs eller vedvarende græs samt 15 % helsæd og majs, mens et K13 sædskifte er 100 % vedvarende græs. G8 grundvandssædskiftet består af korn med stigende antal efterafgrøder. Da de valgte K2 og K13 sædskifter også er referencesædskifter, er der ikke stillet vilkår til valget af sædskifte.

Ved udbringning af dybstrøelse på sort jord nedbringes husdyrgødningen hurtigst muligt for at reducere ammoniakfordampningen. Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal.

Al gyllen suges op fra traktordreven pumpe på gyllevogn og al læsning overvåges.

Gylleudbringning på sort jord og græsmarker sker ved nedfældning. På øvrige arealer sker udbringning med slæbeslanger, og husdyrgødningen nedbringes hurtigst muligt. Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal.

Aftale om tilførsel af husdyrgødning

Foruden de 586 DE der produceres på Ronæsvej 1 og 6 er der aftale om tilførsel af yderligere 108 svinegylle udbringningsarealerne. Arealerne tilføres således husdyrgødning fra 694 dyreenheder svarende til 1,36 DE/ha.

Affaldsprodukter på udbringningsarealer

Der vil ikke blive udbragt affaldsprodukter eller slam på udbringningsarealerne.

Regler vedrørende anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål reguleres efter bekendtgørelse nr. 1650 af 13. december 2006 (slambekendtgørelsen).

Middelfart Kommune har stillet vilkår om, at såfremt der ønskes at tilføre udbringningsarealerne anden organisk gødning, eks. slam, skal det anmeldes til kommunen, som vil vurdere, om det kan tillades indenfor rammerne af denne godkendelse (vilkår 8).

Nitratfølsomme overfladevande

Omkring 500 ha af bedriftens udbringningsarealer ligger i oplandet til vandområder indenfor det internationale naturbeskyttelsesområde "Lillebælt", der er sårbare overfor tilførsel af kvælstof.

De resterende godt 10 ha ligger i oplandet til Båring Vig, der er mindre sårbare overfor tilførsel af kvælstof.

Miljøtilstanden i Lillebælt opfylder ikke målsætningerne i Vandplan 2009-15. Vandområdet er målsat til at skulle have god økologisk tilstand. Der kan påvises negative strukturer i plante- og dyrelivet i alle de vand-naturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Området er efter Miljømålsloven vurderet til at være i risiko for ikke at opfylde målsætningerne i 2015, bl.a. som følge af påvirkninger fra næringsstoffer. "Tålegrænsen" for de sårbare vandområder/vand-naturtyper er således overskredet, og der skal ske en reduktion i næringsstofbelastningen for at målsætningerne for vandområderne kan opfyldes. En forøget næringsstofbelastning vil yderligere vanskeliggøre opfyldelse af målsætningen for vandområderne og dermed være til skade for de sårbare vand-naturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Ifølge Habitatdirektivets artikel 6 pkt. 3 skal kommunen sikre sig, at det ansøgte projekt ikke skader lokaliteter, der er en del af udpegningsgrundlaget for et habitatområde, herunder vandområder.

Ifølge husdyrgodkendelseslovens generelle beskyttelsesniveau må udvaskningen fra udbringningsarealer i Nitratklasse III ikke overstige den udvaskning, der ville være, hvis arealerne kun blev tilført husdyrgødning svarende til 50 % af harmonikravet (for kvægbrug 1,7 DE/ha), dvs. husdyrgødning fra 0,85 DE/ha. I Nitratklasse II må udvaskningen ikke overstige den udvaskning, der ville være, hvis arealerne kun blev tilført husdyrgødning svarende til 65 % af harmonikravet, dvs. husdyrgødning fra 1,11 DE/ha.

Da udbringning af husdyrgødning jævnfør ovenstående er omfattet af retsbeskyttelse ind til september 2017, er vilkår vedrørende arealerne baseret på kommunens vurdering fra 2009.

Fra 2009-godkendelsen

Middelfart Kommune vurderer, at det vil være i strid med Habitatdirektivet at godkende en kvælstofudvaskning til vandområder inden for Habitatområde, der er sårbare overfor tilførsel af kvælstof. Godkendelse efter husdyrloven omfatter husdyrproduktion og den deraf følgende udbringning af husdyrgødning. Planteproduktionen på bedriftens marker kræver i sig selv ikke godkendelse efter husdyrloven. Det vurderes derfor, at der alene kan stilles krav om, at kvælstofudvaskningen begrænses til et niveau svarende til den kvælstofudvaskning, der ville være, hvis markerne alene var gødet med handelsgødning. Husdyrlovens og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens højeste beskyttelsesniveau tillader udvaskning af kvælstof fra 0,85 dyreenheder/ha udover den udvaskning, der er fra markerne, hvis de alene gødes med handelsgødning. I den konkrete sag betyder det, at der ville kunne tillades en kvælstofudvaskning på ca. 50,4 kg/ha/år. Middelfart Kommune vurderer dog, at da tålegrænsen for belastning med kvælstof for de vand-naturtyper, der er omfattet af Habitatdirektivet, er overskredet, kan der ikke tillades en kvælstofudvaskning udover, hvad der ville være, hvis markerne alene var gødet med handelsgødning.

Ifølge husdyrloven skal kvælstofudvaskningen vurderes som et gennemsnit for bedriftens samlede udbringningsareal. Middelfart Kommune vurderer i den konkrete sag, at der for den del af udbringningsarealet, der ligger i oplandet til sårbare vandområder inden for habitatområde, kan accepteres en kvælstofudvaskning svarende til den udvaskning, der ville være fra markerne uden tilførsel af husdyrgødning. For øvrige arealer accepteres en udvaskning svarende til tilførsel af husdyrgødning fra 1,6 dyreenheder/ha. Den gennemsnitlige accepterede udvaskning er beregnet til 45,1 kg kvælstof/ha/år. Med tiltag i markdriften som beskrevet i vilkår 7-13 (nuværende vilkår 3-8) overholder produktionen dette krav. Vilkår 9 i 2009-godkendelsen om udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker er udgået, da kravene i vilkåret nu er omfattet af de generelle regler om udbringning af husdyrgødning.

Nitratfølsomt grundvand

Til klarlægning af, om gødningsanvendelsen kan medføre en påvirkning af drikkevandsressourcen, som vurderes at udgøre en trussel mod vandkvaliteten, er der udarbejdet et kortværk over nitratfølsomme indvindingsoplande. Disse områder er udpeget i områder med særlige drikkevandsinteresser og i indvindingsoplande til almene vandforsyningsanlæg uden for disse. Kortværket vil løbende blive opdateret efterhånden som de statslige miljøcentre får udført en detailkortlægning af områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsoplande udenfor OSD, herunder de nitratfølsomme indvindingsområder. De områder, der efter gennemførelse af detailkortlægningen er fastlagt som sårbare overfor nitratudvaskning, ophøjes til *indsatsområde med hensyn til nitrat*. Ifølge "Indsatsplan til beskyttelse af grundvandet, Middelfart Kommune 2010" skal kommunen i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug indskrive og håndhæve, at udvaskningen fra markernes rodzone i *indsatsområde med hensyn til nitrat* ikke overstiger udvaskningen fra planteavlbrug. Det betyder, at der skal stilles vilkår om, at kvælstofudvaskningen fra marker indenfor indsatsområdet skal reduceres til et niveau svarende til udvaskningen fra de pågældende marker, hvis de alene var gødet med handelsgødning.

Ca. 24 af udbringningsarealerne ligger indenfor indsatsområde med hensyn til nitrat (bilag 4). Indsatsplanens målsætning er, at indholdet af nitrat i drikkevandet ikke må overstige 25 mg nitrat pr. liter. Indsatsplanen giver mulighed for at stille skærpede krav til kvælstofudvaskningen inden for indsatsområdet. Middelfart Kommune vurderer, at kvælstofudvaskningen fra marker indenfor indsatsområdet skal reduceres til et niveau svarende til udvaskningen fra de pågældende marker, hvis de alene var gødet med handelsgødning.

Da udbringning af husdyrgødning jævnfør ovenstående er omfattet af retsbeskyttelse ind til september 2017, er vilkår vedrørende arealerne baseret på kommunens vurdering fra 2009.

Fra 2009 godkendelsen

Kvælstofudvaskningen fra bedriftens udbringningsarealer inden for indsatsområde med hensyn til nitrat må derfor ikke overstige et niveau svarende til udvaskningen fra arealerne dyrket uden tilførsel af husdyrgødning beregnet i husdyrgodkendelse.dk (Farm-N) med reference-sædskifte K1 (typisk kvægbrugssædskifte med grovfoderproduktion til mindre end 1,4 DE/ha). Kvælstofudvaskningen må således ikke overstige 64,3 mg nitrat/Liter i gennemsnit for arealerne 25-0, 28-0 og 29-0. Kravet er jævnfør beregning i husdyrgodkendelse.dk opfyldt ved at der i produktionen indgår 82,8 ha (18,8 % af det samlede dyrkede areal) ekstra efterafgrøder eller ved at kvælstofkvoten reduceres med 15,75 % (vilkår 10 i tidligere godkendelse og nuværende vilkår 5).

Ca. 31 ha af udbringningsarealerne ligger indenfor nitratfølsomme indvindingsområder. Kvælstofudvaskningen (mg nitrat/liter) fra marker indenfor nitratfølsomme indvindingsområder må ikke forøges. For udbringningsarealerne 20-2, 24-0 og 72-0 gælder således, at udvaskningen ikke må overstige 75 mg nitrat pr. liter. For arealet 27-0 gælder tilsvarende, at udvaskningen ikke må overstige 67 mg nitrat pr. liter. Kravet er jævnt før beregning i husdyrgodkendelse.dk opfyldt uden særlige miljøtiltag.

Fosfor

I redegørelsen i miljøgodkendelsen fra 2009 er foretaget nedenstående vurdering med hensyn til fosfor på udbringningsarealerne:

Danmarks Jordbrugsforskning (DJF) har vurderet, at hvis udbringningsarealerne ikke er drænet, så vil der ikke ske nogen udvaskning af fosfor, uanset at der sker en overskudstilførsel af fosfor. Hvis fosfortallet, på drænedede jorder, er mellem 4 og 6, vil der ikke ske nogen udvaskning af fosfor, hvis der ikke tilføres mere end 4 kg fosfor/ha/år udover, hvad der fjernes ved høst af afgrøderne (dvs. overskudstilførsel af fosfor). På lavbundslande uden højt indhold af okker (okkerklasse 1) og på drænedede lerjorde med fosfortal over 6 er der risiko for udvaskning af fosfor, hvis der sker en overskudstilførsel af fosfor.

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal fosforoverskuddet vurderes som et gennemsnit for bedriftens samlede udbringningsareal.

Der er indsendt fosfortal fra 2013 og harmoniarealernes fosforklasser fordeler sig på:

Fosforklasse 0	391 ha
Fosforklasse I	79 ha
Fosforklasse II	9 ha
Fosforklasse III	32 ha

Udbringningsarealerne tilføres ca. 11.860 kg fosfor/år med husdyrgødning fra den ansøgte produktion. Der fjernes i gennemsnit ca. 22,2 kg fosfor/ha/år i alt ca. 11.340 kg fosfor/år fra udbringningsarealerne ved høst af afgrøderne. Det betyder, at der sker overskudstilførsel af fosfor til udbringningsarealerne svarende til 1 kg P/ha/år. Det maksimalt tilladte overskudstilførsel jf. det generelle beskyttelsesniveau for fosfor er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 2,9 kg P/ha/år og kommunen har derfor vurderet at der ikke skal stilles særlige vilkår til produktionen hvad angår fosfor.

Vandløb

Udbringning af husdyrgødning på stærkt hældende arealer mod vandløb, kan resultere i overfladeafstrømning af næringsstoffer og organisk materiale til vandløbet. Tilførslen af selv små mængder organisk materiale kan påvirke vandløb væsentligt fordi omsætningen af materialet er en iltforbrugende proces. Afstrømning af møddingvand, ensilagesaft eller gylle til vandløb vil resultere i en bakterieopblomstring, som bruger den tilgængelige ilt i vandet og i værste fald kan dække vandløbsbunden i tykke lag og danne lammehaler. Ilten, som forbruges i forbindelse med bakterieopblomstringen er følgelig ikke tilgængelig for vandløbets smådyr og fisk (faunaen), som i høj grad vil forsvinde.

Risikoen for overfladeafstrømning kan i nogen grad afhjælpes ved jordbehandling på tværs af hældningen, hvorved afstrømning i spor og pløjefuger mindskes.

Enkelte af ejendommens udbringningsarealer grænser op til et vandløb. Af disse er det kun arealerne, der støder op til vandløbet "Afløb Fra Gamborg", der er stærkt hældende. Dele af markerne 22-0 og 23-0 hælder mere end 6° mod vandløb. Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsens § 30, stk. 3, må husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse og mineralsk gødning (handelsgødning) ikke udbringes på stejle skråninger med en hældning på mere end 6 ° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller kystvande inden for en afstand af 20 meter fra vandløbs, søens eller kystvandets afgrænsning ved daglige vand, jf. dog stk. 4. Og ifølge § 30, stk. 4, omfatter stk. 3 ikke flydende husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse, som nedfældes i parallel retning i forhold til det nærliggende vandmiljø, og flydende mineralsk gødning (handelsgødning) på skråninger med en hældning på mellem 6° og 12°.

Produktionens påvirkning på vand- og naturområder

Produktionens påvirkning af naturtyper og arter med ammoniak

Ammoniakfordampningen fra den ansøgte produktion uden miljøtiltag til opfyldelse af vilkår 2, udgør ca. 1.010 kg kvælstof/år. Der sker ikke ændringer i forhold til den nuværende produktion. Der er stillet vilkår om, at ammoniakfordampningen ikke må overstige 797 kg kvælstof/år, og at dokumentation herfor skal ske via beregninger i IT-ansøgningsystemet

Fra staldanlægget og i forbindelse med udbringning af husdyrgødning kan der ske en betydelig fordampning af ammoniak. En stor del af denne ammoniak afsættes på vegetationen på nærliggende arealer. Hovedparten af de tørre naturtyper påvirkes negativt ved relativt lave kvælstofafsætninger. Naturtypernes følsomhed overfor tilførsel af luftbåren kvælstof kan beskrives ved hjælp af tålegrænser. Når tålegrænserne er overskredet må det forventes, at de påvirkede naturtyper/områder vil være truede.

Der er ca. 1.200 meter til nærmeste § 3 naturområde omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1, nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper indenfor internationalt naturbeskyttelsesområde, såkaldt kategori 1 natur. Der er tale om et overdrev, der ligger vest for ejendommen (naturområde 1, bilag 2). Ifølge ansøgningsystemet sker der ingen merbelastning af naturområdet med ammoniakkvælstof. Middelfart Kommune har, med udgangspunkt i det regneværktøj der ligger bag IT-ansøgningsystemet, beregnet at den samlede ansøgte produktion ikke vil belaste området. Det fastsatte beskyttelsesniveau for ammoniakkvælstof er 0,4 kg N/ha/år, hvor der som her er ét husdyrbrug over 75 DE i nærheden (Rønæsvej 1).

Umiddelbart øst for ovennævnte § 7 – område og ca. 870 meter vest for ejendommen ligger et strandengsområde (naturområde 2, bilag 2). Naturområdet ligger inden for habitatområdet "Lillebælt". Der er tale om et strandengsområde. Ifølge ansøgningsystemet sker der ingen merbelastning af naturområdet med ammoniakkvælstof. Middelfart Kommune har, med udgangspunkt i det regneværktøj der ligger bag IT-ansøgningsystemet, beregnet at den samlede ansøgte produktion ikke vil belaste området med kvælstof. Ifølge bek. om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug, kan kommunen stille krav til max ammoniakdeposition, hvis denne er over 1 kg N/ha/år.

Nærmeste § 3 naturområde eller potentielt ammoniakfølsomme naturområde, som ikke er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1 og 2, såkaldt kategori 3 natur, er en mose beliggende 950 meter nord for ejendommen (naturområde 2, bilag 2). Naturområdet ligger inden for habitatområdet "Lillebælt". Ifølge ansøgningsystemet sker der ingen merbelastning af naturområdet med ammoniakkvælstof. Middelfart Kommune har, med udgangspunkt i det regneværktøj der ligger bag IT-ansøgningsystemet, beregnet at den samlede ansøgte produktion ikke vil belaste området med kvælstof. Ifølge bek. om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug, kan kommunen også her stille krav til max ammoniakdeposition, hvis denne er over 1 kg N/ha/år.

For at sikre, at der ikke sker en påvirkning af kvælstoffølsomme naturområder med ammoniakkvælstof har Middelfart Kommune vurderet, at der skal stilles vilkår om, at husdyrgødning, som ikke er forsuret, og som udbringes i en zone nærmere end 50 meter fra sårbare naturområder (bilag 5) skal ske ved nedfældning eller udbringes med slæbeslanger og nedpløjes inden for en time efter udbringning (vilkår 7). Da der ikke i IT-ansøgningsystemet indgår beregning af ammoniakafsætningen fra fladekilder, har kommunen valgt at anvende et forsigtighedsprincip med 50 meter bufferzone.

Ingen af plantearterne på habitatdirektivets bilag 4 er registreret i Middelfart Kommune. Derimod er der registreret springfrø, stor vandsalamander, markfirben og en række flagermusarter. Det er Middelfart Kommunes vurdering at ingen af de nævnte arter er specielt sårbare overfor en begrænset forøgelse af næringsstofniveauet i omgivelserne. Det vurderes derfor, at ammoniakemissionen fra produktionen ikke vil påvirke yngle- og levestederne for de pågældende arter.

Samlet vurdering af BAT (Bedst tilgængelige teknik)

Der er i ansøgningen redegjort for BAT indenfor områderne management, fodring, staldindretning, forbrug af vand og energi samt opbevaring/håndtering af foder og husdyrgødning.

Ved at:

- ejendommen er screenet af energikonsulent og energi- og vandforbruget søges løbende optimeret. *Tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld. Reparationer udføres omgående, hvis konstaterede fejl indebærer risiko for forurening af miljøet eller gener for naboer. Dette er defineret som BAT i EU referencedokumentet, pkt. 4.1.6.*
- at efterleve gældende regler for foder og fødevarer gennem branchekoden "vejledning om god produktionspraksis i primærproduktionerne",

Da der ikke foretages byggeri eller ændring af staldsystemer i forbindelse med tillægget til miljøgodkendelsen vurderer Middelfart Kommune, at omkostningerne ved yderligere tiltag til begrænsning af bedriftens miljøpåvirkning ikke vil være proportionale og, at bedriften lever op til kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Fravalg af BAT-teknologier

Kviestalden er etableret med dybstrøelse og lang ædeplads med fast gulv. For denne staldtype udgør kvælstofindholdet i gyllen 40 % af den samlede mængde kvælstof pr. dyr. Kvierne udgør ca. 20 % af det samlede antal dyreenheder. Den reduktion, der kunne opnås ved eks. etablering af gylleforsuring i kviestalden, vil være begrænset, og Middelfart Kommune vurderer, at der ikke vil være proportionalitet mellem miljøeffekt og udgifter.

Dybstrøelse er referencestaldsystem for denne type stald, og den eneste tilgængelige teknik til reduktion af ammoniakfordampningen er at udbringe dybstrøelse til direkte nedpløjning, hvilket også indgår i det ansøgte projekt.

I kvægproduktioner er der oftest intet problem med at få etableret flydelag på gyllebeholderen. Middelfart Kommune vurderer derfor, at der ikke vil være proportionalitet mellem den miljøeffekt og de udgifter der ville være, ved krav om fast overdækning af eksisterende gyllebeholdere.

Egenkontrol

Egenkontrollen består primært af det lovpligtige gødningsregnskab, sprøjtejournal, produktionsopgørelser i markbrug og kvæghold, driftsregnskab samt egne løbende registreringer. Ansøger er med i egenkontrolprogrammet "Arlagården".

Desuden føres der logbog over gyllebeholdere.

Vand- og el-forbruget vil blive fulgt løbende med henblik på at lokalisere eventuelle opståede fejl samt vurdere på muligheden for at reducere forbruget. Eventuelle automatiske foranstaltninger til dette overvejes løbende.

De tekniske installationer og hjælpemidler vedligeholdes og kontrolleres løbende jf. leverandørens vejledning for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld.

Middelfart Kommune vurderer desuden, at der for at sikre, at bedriften drives miljømæssigt forsvarligt, stilles vilkår om, at der skal foreligge dokumentation for produktionens omfang, sædskifte, areal med efterafgrøder og tilførte gødningsmængder samt at der føres journal over husdyrgødningsaftaler og el- og vandforbrug (vilkår 15 og 16).

Uheld og risici

Gylleudslip kan forekomme ved brud på eller overløb fra gyllebeholdere. Risikoen for, at gyllebeholderne springer læk vurderes at være minimal, da gyllebeholderne er tilmeldt 10 års beholderkontrol.

Gyllebeholdere er uden fastmonteret pumpe. Gyllen pumpes fra gyllebeholder til gyllevogn med traktordreven pumpe. Påfyldning af gyllevogn sker under overvågning på plads med fast bund og afløb til gyllebeholder.

Middelfart Kommune vurderer, at der på bedriften skal forefindes retningslinier for håndtering af uheld. Virksomheden har derfor udarbejdet en beredskabsplan. Beredskabsplanen indeholder oplysninger om procedurer, der beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe uheld og begrænse udbredelse, oplysninger om hvilke personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan, kortbilag over bedriften med angivelse af opbevaring af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m., en opgørelse over materiel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Virksomhedens ophør

For at sikre, at der ved eventuelt ophør af produktionen sker en miljømæssig korrekt afvikling, er der stillet vilkår om, at såfremt virksomheden ophører, skal der i samarbejde med kommunen udarbejdes en afviklingsplan (vilkår 17).

0-alternativet

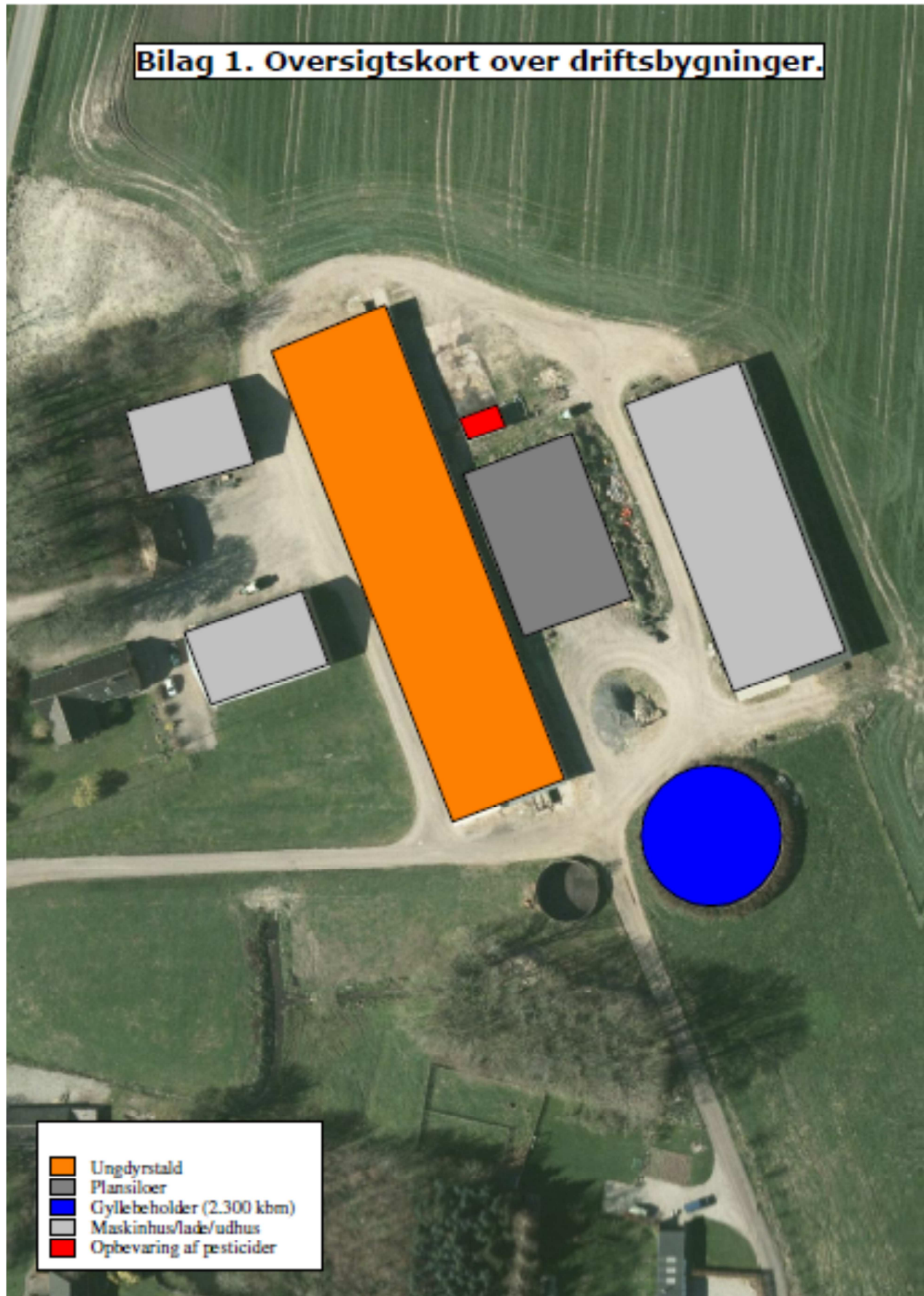
0-alternativet svarer til, at der gives afslag på den ansøgte udvidelse af produktionen. Den nuværende lovlige produktion på ejendommen kan fortsætte uændret.

0-alternativet betyder, at det nuværende driftsfællesskab med Ronæsvej 6 kan fortsætte uændret i henhold til miljøgodkendelse fra september 2009. Det primære formål med denne miljøgodkendelse er, at opsplitte selskabet, så Ronæsvej 1 og Ronæsvej 6 enkeltvis drives videre, som i dag, med den ændring, at husdyrbruget nu primært drives fra Ronæsvej 6, mens en mindre del af husdyrbruget og hele markdriften drives fra Ronæsvej 1.

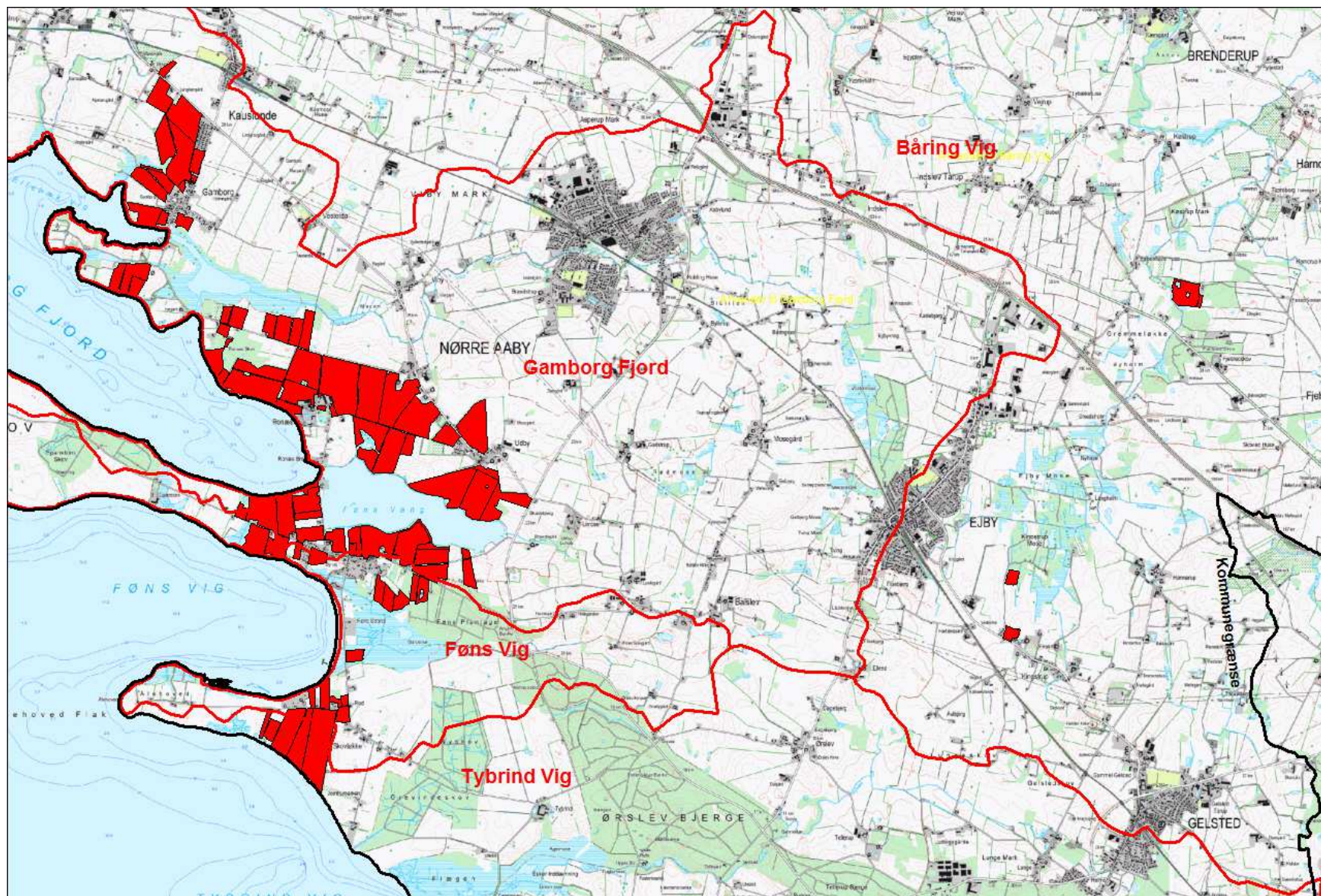
Litteratur

- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, LOV nr. 1572 af 20. december 2006.
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 1283 af 8. december 2014.
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., BEK nr. 853 af 30. juni 2014.
- Habitatdirektivet. EF-direktiv nr. 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EF-habitatdirektivet).
- Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse, LBK nr. 879 af 26. juni 2010.
- Bekendtgørelse af lov om landbrugsejendomme, LBK nr. 616 af 1. juni 2010.
- Bekendtgørelse af lov om planlægning, LBK nr. 587 af 27. maj 2013.
- Regionplan 2005- for Fyns Amt.
- Bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning, BEK nr. 764 af 23. juni 2014.
- Bekendtgørelse om etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, BEK nr. 1321 af 21. december 2011.
- Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984.
- Husdyrgodkendelse.dk Interface version 2.5, FarmN version 4.0, Beregningsmotor version 2.2.
- Bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 463 af 21. maj 2007.

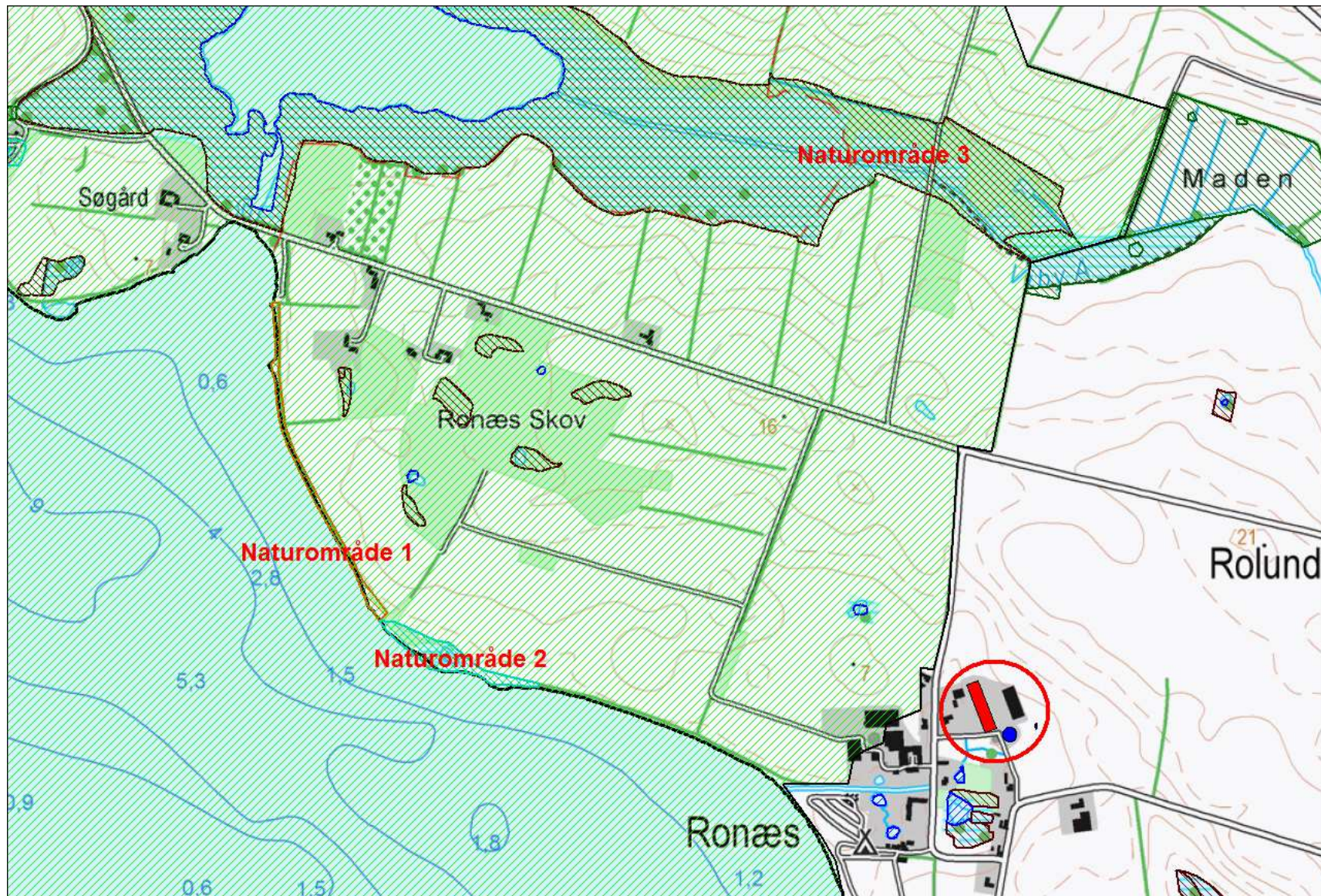
Bilag 1: Oversigt over anlægget

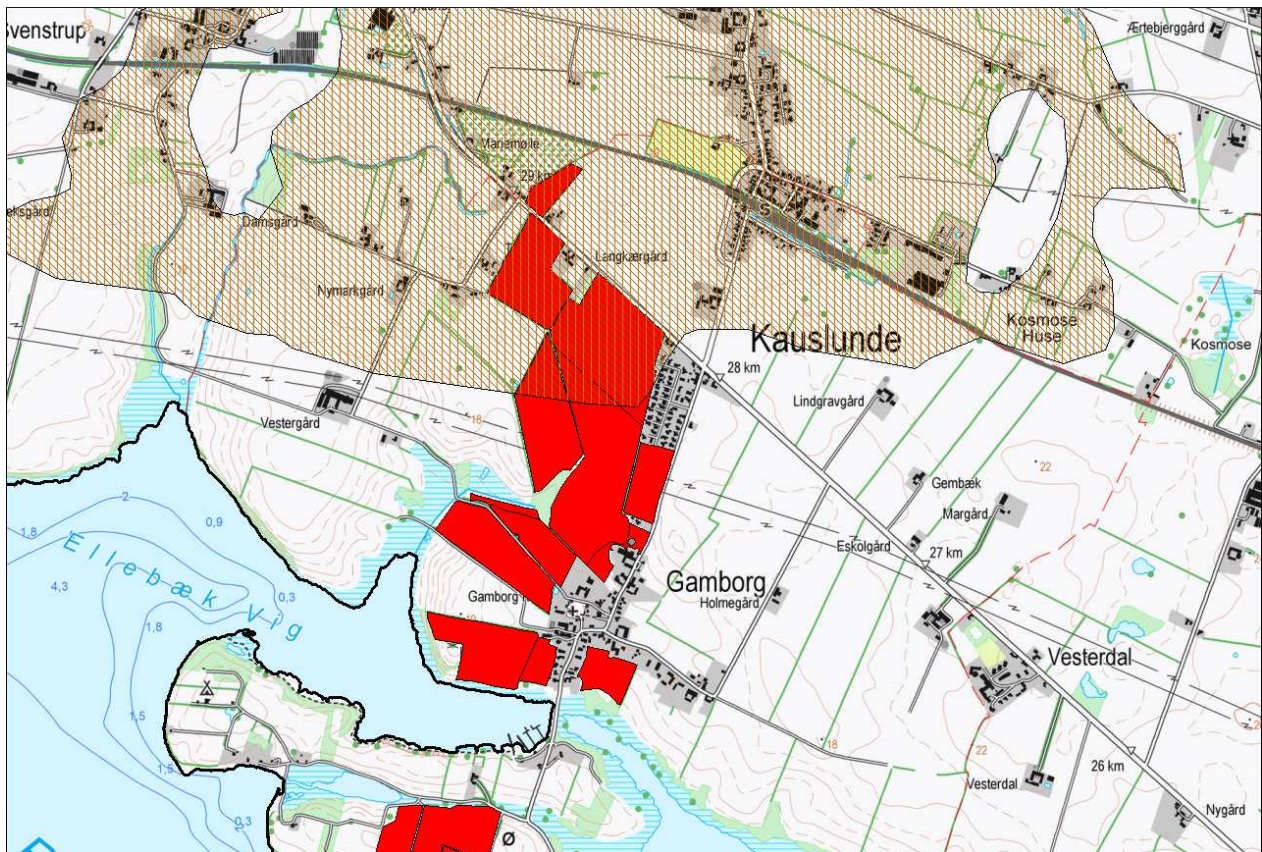
Bilag 2: Oversigt over produktionens udbringningsarealer og afvandingsoplande

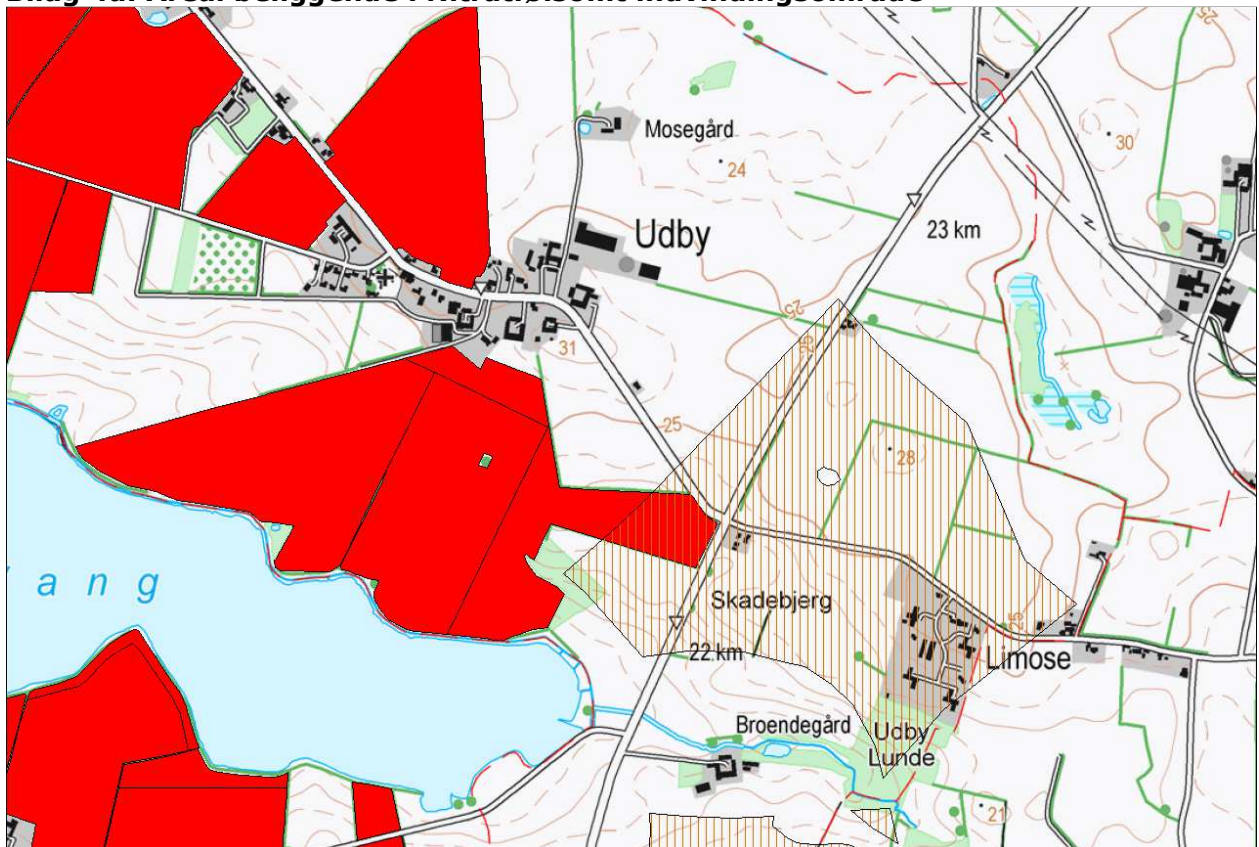
Bilag 3: Naturområder nær produktionen. 1: Overdrev, 2: Strandeng, 3: Mose, Skravering: Habitatområde Lillebælt

Bilag 4: Arealer beliggende i indsatsområde med hensyn til nitrat og nitratfølsomt indvindingsområde

Bilag 4a: Areal beliggende i Nitratfølsomt indvindingsområde

Bilag 5 Udbringningsarealer hvor der skal anvendes nedfældning ved udbringning af flydende husdyrgødning såfremt der udbringes ikke-forsuret gylle på arealerne.

